

differentiam in rebus appetendis aut fugiendis: sed res ipsas promiscuas dicebant: cum proprium prudentiae sit bonorum malorumque habere delectum. Aequatis autem omnibus rebus: ut inter has nihil intersit: prudentia non habet locum: & sic perit uirtus: cuius nomen illi usurpabant: in ea summum bonum ponentes: quae apud ipsos nulla esse poterat: cum nulla esset rerum selectio. **a** Ad officii inuentionem: officium non potest inueniri & constitui: nisi honesta discernantur a turpibus: illi nullum relinquebant ingressum ad officia: cum omnis res ita exaequaretur: ut inter ipsas diceretur nihil interesse: est enim officium agere honesta: turpia uero contra officium. Sed cum dicitur nullam esse differentiam inter honestum & turpe non relinquitur aditus ad inuentionem officii: habito autem rerum delectu statim officium inuenitur agere. **f. q.** honestum est: & turpitudine fugere. **b** Igitur cum istorum propria sit praeparatio de officiis. **c** Hoc tunc scripturus

ut ad officii inuentionem aditus esset. Sequitur igitur hoc quidem tempore: et in hac quaestione potissimum stoicos: non ut interpretes sed ut solemus e fontibus eorum: iudicio arbitrioque nostro quum quoque modo uidebitur hauriens.

de officiis inquit: uolo potissimum imitari stoicos: & maxime Panetium qui de officiis accuratissime scripsit: quem fere totum his libris Cicero hausit. Hoc tempore: quo scilicet ad te scribimus: quem mediis officiis cum in ea aetate sis: in qua non potes habere perfectam prudentiam ad perfectum officium: quod in sapientem solum cadit praeparare ac dicere cupio. Segregabo inquit media officia siue coela de ipsis ad tuam institutionem: ceterorumque scribam: ut tandem ad perfectum siue rectum peruenias: id est ad tuam perfectionem & felicitatem: quam stoici in sola uirtute ponebant: cui nomen indidere honestum: & cum dicit hoc tempore: ostendit Cicero nolle disciplinam stoicorum ita tenere: ut alias reiiciat: cum se academicum profiteretur. Volo inquit in praesentia potissimum imitari stoicos: nec uolo ipsorum singula uerba interpretari tanquam illorum sectae addictus & disciplinae: sed id accipiam quod mihi uidebitur probabile: ut decet academicum. Et utitur pulchra translatione. Locos enim graues & stoicorum opiniones appellat fontes: ex quibus uult haurire: id est accipere id quod probabile uidebitur. **a** Potissimum: maxime: quia non relinquit disciplinam peripateticorum & academicorum: sed id accipit ubique quod conuenit materiae de qua scribit. In hac quaestione: inquisitione officii. Sequimur stoicos: segregando scilicet rectum officium: quod omnem habet perfectionem: scribam inquit de mediis officiis: quae a stoicis: neque in bonis neque in malis ponebantur: sed esse dicebant actiones de quibus reddi posset certa ratio: ut sunt haec officia quae litteris a Cicerone mandantur. Nam Zeno recte facta sola in bonis ponebat: peccata in malis: officia autem media putauit. Vnde cum Cicero intendat rudem instituere & homines ea ratione: qua uersantur in societate civili: & non sunt prudentes: dat praeparata officiorum. i. actionum: de quibus possit reddi ratio: quare ita factum sit. Ideo ait: sequimur stoicos in hac quaestione. Nam imitatur Panetium stoicum: qui Africanum erudiuit: nec secutus est illam rigiditatem & seueritatem ueterum stoicorum: de quo ita scribit idem in libris de finibus: itaque homo imprimis ingenuus & grauis dignus illa familiaritate Scipionis & Lelii Panetius: cum ad Qu. Tiberonem de dolore pariendo scriberet: quod esse caput decebat: si probari posset: nunquam posuisset non esse malum dolorem: sed quod esset: aut quumque inesset alieni: deinde quae ratio esset praeferebatur: cuius quidem quonia stoicus fuit sententia condemnata est. mihi uidetur esse immanitas ista uerborum. Cice. igitur sequitur stoicos accipiendo media officia: & dicens solum honestum esse propter se expectandum: in omnibus aliis est fere totus peripateticus & platonius: in his potissimum quae ad gubernationem civilem pertinent. Imitatur. n. Platonem: cui palmam semper tribuit. **c** Non ut interpretes: non quod uel inquit tanquam illos disciplinae addictus interpretari ad uerbum sententias eorum. i. latine exprimere quicquid illi graece scripserunt: sed hauriam e fontibus eorum quae probabilia uidebuntur: ut facere in aliis opibus: scribendis consueui. **Ci. n.** ut supra dictum est: noluit sibi aliquam certam praescribere disciplinam philosophorum: sed ex omnibus id quod melius & probabilius uidebatur: eligit: oratorioque ornatu complexus excoluit. **f** Iudicio nostro: iudicabo inquit Cice. tanquam arbiter: non interpretes quod ex opinionibus stoicorum tenendum sit. & sic laudat se dicens futurum se iudicem & arbitrum stoicorum. Interpretes ad uerbum: exprimit id quod interpretatur: nec aliquid addit: aut minuit. hoc est officium fidei interpretis. Iudex autem habet delectum: & ea tenet quae probabilia uidentur: reiicitque improbabilia: in quo delectu habendo opus est iudicio quod Cice. se iam habere latenter gloriatur: dicens se nolle fungi in hoc interpretis officio: sed iudicis atque arbitri: quod maius est. Arbitrium quippe iudicium est: sed non omne iudicium est arbitrium. Iudicium enim ratione nititur. arbitrium etiam uoluntate: pro qua ponitur aliquando. Iudex enim de iure solum iudicare debet: & non transgredi limites rationis & praescripta legum. arbiter autem pro uoluntate sua: Arbiter enim proprie est iudex electus ex consensu partium: ut pro sua uoluntate diiudicare: & comprimere possit controuersias: ut postea decet de Labeone: qui